

Ш.ЕСЕНОВ атындағы КАСПИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ЖӘНЕ ИНЖИНИРИНГ
УНИВЕРСИТЕТІ

ТУРИЗМ ЖӘНЕ ТІЛДЕР ФАКУЛЬТЕТІ

Айтбаева Н.К.

қолы

2022 ж.

В35.011 Қорық ісі және экотуризм пәнінің
(пәннің коды мен аты)

SYLLABUS

Білім беру бағдарламасы: 6В11101 – Туризм

Оқу формасы: күндізгі

Курс: 3, семестр: 5

ECTS саны: 5

Оқу тілі: қазақ

Силлабус АБ . . 20 22 ж. (№ хаттама) мәжілісінде талқыланды.

Кафедра меңгерушісі Э.Т.Жангожаева

Пән оқытушысы: А.С.Айдарбаева

Пән оқытушысы туралы мәлімет: Айдарбаева Айзада, «Халықаралық қатынастар және туризм» кафедрасының оқытушысы.

Кеңес беру уақыты-

Тел ном.: 87029286568 Электронды поштасы: aizada.aidarbayeva@yu.edu.kz

Ақтау, 2022

1. Пәннің сипаттамасы:

Қорық ісі мен экологиялық туризм түсінігі және Қазақстан республикасының ерекше қорғалатын табиғи территориялары мен дүние жүзінің ерекше қорғалатын территорияларын, Маңғыстаудағы экотуризмнің дамуы бойынша білім беріп мамандарды дайындайды.

2. Пәннің мақсаты:

«Қорық ісі және экотуризм» пәнін оқытудың мақсаты халыққа қорық ісі және экологиялық туризм туралы мәлімет беру, кез-келген туристік-экскурсиялық салаларда қызмет көрсете алатын, туризм саласы бойынша кең ауқымда мамандарды дайындау.

3. Пәннің міндеттері:

- 1) студенттерді қорық ісінің маңызды және күрделі жүйенің бірі туризм саласында аумақтық ұйымдастырылуының ғылыми және практикалық негіздерімен таныстыру;
- 2) студенттерді «қорық ісі» және «экологиялық туризм» түсініктерімен және ерекше қорғалатын территориялар мен табиғи қорықтар жұмыстарын ұйымдастыру қағидаларымен таныстыру;
- 3) студенттерде экологиялық туризм туралы біліп, оның даму аймақтары мен ерекшеліктерін анықтап болашақ маман ретінде экологиялық тур қызметтерін оқыту терең білімдері мен практикалық машықтарын бекіту.

4. Пререквизиттер:

1. Карта және жобаларды графикалық безендіру;
2. Картографиялық және топографиялық сызу;
3. Туризмология негіздері.

Постреквизиттер:

1. Туризм менеджменті;
2. Курорттық және сауықтыру туризмі;
3. Дүние жүзіне аймақтық шолу;
4. Туризмнің арнайы түрлерін ұйымдастыру.

5. Курс саясаты:

- 1) Тәртіпке қатысты талаптар:
 - сабақтан себепсіз қалмау және кешікпеу;
 - оқу процесінде жүйелі түрде белсенді атсалысу;
 - оқу тапсырмаларын нақты және уақытында орындау (уақытында орындалмаған тапсырмалар қабылданбайды және баға қойылмайды);
 - себепті жағдайда оқудан қалған кезде анықтамалық құжат көрсетіледі;
 - сабақ барысында басқа нәрселермен шұғылданбау;
 - әріптестерінің сабақ барысындағы жауаптарын тыңдау және ұжымның басқа мүшелеріне құрметпен қарау;

2) Пәнге қатысты талаптар:

Пәнді игеру тәжірибелік сабақтарға міндеті түрде қатысуды, сондай-ақ, студенттің өзіндік жұмысын қарастырады. Өзіндік жұмыстарға тақырыптар бойынша презентациялар дайындау, силлабустың тақырыптарына сай жазбаша тапсырмаларды орындау кіреді. Өзіндік жұмыстарды орындауды бақылау СӨЖ сабақтарында жүргізіледі. Себепті сабақтан қалған жағдайда (дәлелдейтін анықтамаларға сәйкес) студент жіберген сабақтарын тапсыра алады.

3) академиялық адалдық ережелерін сақтауға қатысты талаптар Академиялық тәртіп және этика саясаты қызметкерлер мен білім алушылардың корпоративті мәдениетінің

Кодексінде, студенттің академиялық адалдық Кодексінде(ережелері), Ш. Есенов ат. КМТЖИУ ішкі тәртіп Ережелеріне негізделген.

(<http://yu.edu.kz.https://docviewer.yandex.kz/?lang=ru&tm=1580878054&tld=kz&name=Academ-Codex>).

Білім алушылар міндетті:

- 1) осы Кодекстің мәтінімен танысып, оны бұзудың салдарын білуге;
- 2) бақылау іс-шараларын орындау кезінде академиялық адалдықты қатаң сақтау;
- 3) зерттеу жұмысының эссесінің, жазба жұмыстарының соңында пайдаланылған әдебиеттер тізімін көрсету;
- 4) шынайы және сенімді ақпарат көздерін пайдалану;
- 6) басқа білім алушыларға өзі орындаған бақылау жұмыстарын бермеуге;
- 7) біреудің зияткерлік меншігін пайдалануға қатысты негізгі принциптерді құрметтеуге және сақтауға;
- 8) этикалық нормаларды сақтау және қадағалау. Ауызша және жазбаша, ағымдық және қорытынды бағалаудағы жұмыстың кез-келген түріндегі барлық принциптерді сақтауға;
- 9) ұсынылған жұмыс - оқу процесіне қатысушының жеке жұмысы екенін ұмытпауға;
- 10) ғылыми-зерттеу жұмыстарын, очерктерді, жазбаша жұмыстарды, тұжырымдарды жазу кезінде белгілі бір пікірі алынған автор мен еңбегі көрсетілген сілтемелерді пайдалануға;
- 11) емтихандарда парақтарды, электронды құралдарды, технологияны, ақпарат пен байланыс құралдарын қолданбауға;
- 12) тапсырмалардың барлық түрлерін өз бетінше орындауға;
- 13) академиялық адалдықты сақтамаудың көрінісі үшін жауапкершілікті сезінуге және осы Кодекске сәйкес студенттерге қолданылатын шараларға дайын болуға;

Студентке болмайды:

- 1) алдаумен байланысты, адалдыққа қарсы немесе оқытушыларды жаңылыстыруға әкелетін кез-келген іс-әрекетке қатысуға;
- 2) сол жұмысты алдын-ала жүргізбей-ақ бағалауға ұсынуға курс оқытушысының рұқсатынсыз баға алу үшін бір жұмысты бірнеше рет қайта тапсыруға;

6. Пән бойынша күтілетін нәтижелер :

- ПН 1– Экологиялық туризм алғышарттарының негіздерін білу
 ПН 2– Экологиялық туризм туралы қазіргі заманғы дүние жүзінде таралуын білу
 ПН 3– Қорық ісінің және экологиялық туризмнің даму тенденцияларын, оның сипатын түсіну
 ПН 4– Қорық ісі және экологиялық туризм туралы теориялық-әдістемелік білімді практикалық қызметте қолдану
 ПН 5– дүние жүзінің гастрономиялық негізі бойынша қорық ісі және экологиялық туризм туралы деректер банкін қалыптастыру

7.1 Курс мазмұны және матрица:

7.1.1 Дәріс сабақтары:

№	Дәріс сабақтарының тақырыптары	Сағат саны	Өткізу нысаны	ПН	ОН (пән бойынша қол жеткізілетін оқу бағдарламасынан күтілетін нәтиже)
1	Қорық ісі пәні, негізгі түсінігі.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасалы)	ПН1	ОН 3.4
2	Экологиялық туризм түсінігі.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасалы)	ПН1	ОН 3.4

Кодексінде, студенттің академиялық адалдық Кодексінде(ережелері), Ш. Есенов ат. КМТЖИУ ішкі тәртіп Ережелеріне негізделген.

(<http://yu.edu.kz.https://docviewer.yandex.kz/?lang=ru&tm=1580878054&tld=kz&name=Academ>

-Codex).

Білім алушылар міндетті:

- 1) осы Кодекстің мәтінімен танысып, оны бұзудың салдарын білуге;
- 2) бақылау іс-шараларын орындау кезінде академиялық адалдықты қатаң сақтау;
- 3) зерттеу жұмысының эссенің, жазба жұмыстарының соңында пайдаланылған әдебиеттер тізімін көрсету;
- 4) шынайы және сенімді ақпарат көздерін пайдалану;
- 6) басқа білім алушыларға өзі орындаған бақылау жұмыстарын бермеуге;
- 7) біреудің зияткерлік меншігін пайдалануға қатысты негізгі принциптерді құрметтеуге және сақтауға;
- 8) этикалық нормаларды сақтау және қадағалау. Ауызша және жазбаша, ағымдық және қорытынды бағалаудағы жұмыстың кез-келген түріндегі барлық принциптерді сақтауға;
- 9) ұсынылған жұмыс - оқу процесіне қатысушының жеке жұмысы екенін ұмытпауға;
- 10) ғылыми-зерттеу жұмыстарын, очерктерді, жазбаша жұмыстарды, тұжырымдарды жазу кезінде белгілі бір пікірі алынған автор мен еңбегі көрсетілген сілтемелерді пайдалануға;
- 11) емтихандарда парактарды, электронды құралдарды, технологияны, ақпарат пен байланыс құралдарын қолданбауға;
- 12) тапсырмалардың барлық түрлерін өз бетінше орындауға;
- 13) академиялық адалдықты сақтамаудың көрінісі үшін жауапкершілікті сезінуге және осы Кодекске сәйкес студенттерге қолданылатын шараларға дайын болуға;

Студентке болмайды:

- 1) алдаумен байланысты, адалдыққа қарсы немесе оқытушыларды жаңылыстыруға әкелетін кез-келген іс-әрекетке қатысуға;
- 2) сол жұмысты алдын-ала жүргізбей-ақ бағалауға ұсынуға курс оқытушысының рұқсатынсыз баға алу үшін бір жұмысты бірнеше рет қайта тапсыруға;

6. Пән бойынша күтілетін нәтижелер :

- ПН 1– Экологиялық туризм алғышарттарының негіздерін білу
 ПН 2– Экологиялық туризм туралы қазіргі заманғы дүние жүзінде таралуын білу
 ПН 3– Қорық ісінің және экологиялық туризмнің даму тенденцияларын, оның сипатын түсіну
 ПН 4– Қорық ісі және экологиялық туризм туралы теориялық-әдістемелік білімді практикалық қызметте қолдану
 ПН 5– дүние жүзінің гастрономиялық негізі бойынша қорық ісі және экологиялық туризм туралы деректер банкін қалыптастыру

7.1 Курс мазмұны және матрица:

7.1.1 Дәріс сабақтары:

№	Дәріс сабақтарының тақырыптары	Сағат саны	Өткізу нысаны	ПН	ОН (пән бойынша қол жеткізілетін оқу бағдарламасынан күтілетін нәтиже)
1	Қорық ісі пәні, негізгі түсінігі.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасадy)	ПН1	ОН 3.4
2	Экологиялық туризм түсінігі.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасадy)	ПН1	ОН 3.4

3	Қазақстан республикасының ерекше қорғалатын табиғи территориялары	2	Визуальды дәріс (дайындалған көрнекі материалдарға байланысты толық түсініктеме беріліп, дәріс тақырыбы толық ашылады)	ПН2	ОН 3.4
4	Қазақстан Республикасының табиғи қорықтары	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН4,5	ОН 3.4
5	Қазақстанның ұлттық парктері	2	Визуальды дәріс (дайындалған көрнекі материалдарға байланысты толық түсініктеме беріліп, дәріс тақырыбы толық ашылады)	ПН2,5	ОН 3.4
6	Маңғыстаудағы экотуризмнің дамуы.	2	Визуальды дәріс (дайындалған көрнекі материалдарға байланысты толық түсініктеме беріліп, дәріс тақырыбы толық ашылады)	ПН2,5	ОН 3.4
7	Дүние жүзіндегі экологиялық- туристік іс-әрекеттің қазіргі жағдайы және болашағы	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН2,4	ОН 3.4
8	Экологиялық туризмнің әлемдік орталықтары және аймақтары.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН2,4	ОН 3.4
9	Батыс және Оңтүстік Еуропаның ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Визуальды дәріс (дайындалған көрнекі материалдарға байланысты толық түсініктеме беріліп, дәріс тақырыбы толық ашылады)	ПН5	ОН 3.4
10	Солтүстік және Шығыс Еуропаның ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН4	ОН 3.4
11	Азияның ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН1,2	ОН 3.4
12	Солтүстік Американың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Визуальды дәріс (дайындалған көрнекі материалдарға байланысты толық түсініктеме беріліп, дәріс тақырыбы толық ашылады)	ПН2,3	ОН 3.4
13	Оңтүстік Американың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН2,4	ОН 3.4
14	Африканың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Пікірталас дәріс (зерттелетін мәселе бойынша пікір, идея, көзқарастар еркін алмасады)	ПН2,3	ОН 3.4
15	Австралия және Мұхиттық аралдардың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	2	Визуальды дәріс (дайындалған көрнекі материалдарға байланысты толық түсініктеме беріліп, дәріс тақырыбы толық ашылады)	ПН2,4	ОН 3.4
БАРЛЫҒЫ		30			

7.1.2 Тәжірибелік сабақтар:

№	Тәжірибелік сабақтардың тақырыптары	Сағат саны	Тапсырмалар және бақылау түрлері	ПН	ОН <i>(пән бойынша қол жеткізілетін оқу бағдарламасынан күтілетін нәтиже)</i>
1	Қорықтық ісі және экотуризм курсы бойынша жалпы теориялық түсініктер	2	Конспект (тақырыпқа байланысты ақпаратты талдау)	ПН1	ОН 3.4
2	Қорықтар ЕҚТА	2	Конспект (тақырыпқа	ПН1	ОН 3.4

	категориясы ретінде. Қазақстан қорықтары желісі		байланысты ақпаратты талдау)		
3	Қорықтар табиғатына антропогендік әсер	2	Конспект (тақырыпқа байланысты ақпаратты талдау)	ПН2	ОН 3.4
4	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың санаттары	2	Семинар (үлестімелі материалмен жұмыс)	ПН4,5	ОН 3.4
5	Экологиялық туризм. Қазақстан ЕҚТА аумағындағы экотуризм	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН2,5	ОН 3.4
6	Су шаруашылығы кешені үшін қорық ісінің маңызы	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН2,5	ОН 3.4
7	Халықаралық және Қазақстандық экологиялық ұйымдар	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН2,4	ОН 3.4
8	Солтүстік Америка елдерінің экологиялық саясаты	2	Семинар (үлестімелі материалмен жұмыс)	ПН2,4	ОН 3.4
9	Солтүстік Америка елдерінің экологиялық саясаты	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН5	ОН 3.4
10	Еуропадағы табиғатты қорғау саясаты	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН4	ОН 3.4
11	Еуропадағы табиғатты қорғау саясаты	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН1,2	ОН 3.4
12	Азия елдеріндегі табиғатты қорғау мәселелері	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН2,3	ОН 3.4
13	Азия елдеріндегі табиғатты қорғау мәселелері	2	Семинар (үлестімелі материалмен жұмыс)	ПН2,4	ОН 3.4
14	Қазақстандағы табиғатты қорғау саясаты	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН2,3	ОН 3.4
15	Қазақстандағы табиғатты қорғау саясаты	2	Топтық жұмыс (топпен проблемалық тақырыпты талдау)	ПН2,4	ОН 3.4
	БАРЛЫҒЫ	30			

7.1.3 Зертханалық сабақтар (МОЖ-да қарастырылмаған)

7.2.1 ОБӨЖ орындау кестесі.

№	ОБӨЖ	Тақырыптары	Тапсырмалар мен бақылау түрлері	Тапсыру мерзімі (апта)
1	ОБӨЖ №1	Экологиялық туризм түсінігі.	Конспект	
2	ОБӨЖ №2	Маңғыстаудағы экотуризмнің дамуы.	Конспект	
3	ОБӨЖ №3	Дүние жүзіндегі экологиялық-туристік іс-әрекеттің қазіргі жағдайы және болашағы	Конспект	
4	ОБӨЖ №4	Экологиялық туризмнің әлемдік орталықтары және аймақтары.	Конспект	
5	ОБӨЖ №5	Экологиялық туризм түсінігі.	Конспект	

7.2.2 БӨЖ орындау кестесі.

№	Тақырыптары	Тапсырмалар мазмұны	Жұмыс түрлері	Тапсыру мерзімі

			(апта)
1	Солтүстік Американың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	Солтүстік Американың ерекше қорғалатын табиғи территорияларының аумағы, қорғауға алынған уақыты, фаунасы мен флорасы.	Конспект
2	Оңтүстік Американың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	Оңтүстік Американың ерекше қорғалатын табиғи территорияларының аумағы, қорғауға алынған уақыты, фаунасы мен флорасы.	Конспект
3	Африканың ерекше қорғалатын табиғи территориялары.	Африканың ерекше қорғалатын табиғи территорияларының аумағы, қорғауға алынған уақыты, фаунасы мен флорасы.	Конспект

7.3. Курстық жұмыстардың тақырыптары (МОЖ-да қарастырылмаған)

8.1 Пән бойынша білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесі:

апта	Оқу порталында тест тапсыру	Практикалық сабақ балы	СӨЖ балы
1	0-3	0-7	
2	0-3	0-7	
3	0-3	0-7	
4	0-3	0-7	
5	0-3	0-7	
6	0-3	0-7	
7	0-3	0-7	
8	0-3	0-7	
	24	56	20
РК-1	100		
9	0-3	0-7	
10	0-3	0-7	
11	0-3	0-7	
12	0-3	0-7	
13	0-3	0-7	
14	0-3	0-7	
15	0-3	0-7	
	21	49	30
РК-2	100		

Оқу жетістігін бақылау түрі	Бағалау өлшемдері	Қойылатын ұпай шәкілі
Практикалық жұмыс	Берілген тапсырма бойынша нақты бапты, тармақты анықтай білуі	1-5 балға дейін
	Анықталған баптың, тармақтың нормаларын талқылау білуі	1-7 балға дейін
	Соңғы толықтырулар мен өзгерістерге сай НҚА пайдалану ресурсына қарай	1-4 балға дейін
Жоба қорғау	Ақпарат көздерін анықтай алу, академиялық адалдық қағидаларын сақтау	1-5 балға дейін
	Тапсырма мазмұнын толықтай ашу, ақпараттардың нақтылығы, құқықтық дәлелділігі	1-7 балға дейін
	IT дағдыларды игере білуі, интернет ресурстармен жұмыс жасай білуі, тапсырманың талапқа сай рәсімделуі	1-4 балға дейін
Ауызша жауап	Өз ойын анық жеткізе білу, аудиторияны игере білуі	1-5 балға дейін
	Айтылған ойының логикалық құрылымын сактай білуі	1-7 балға дейін
	Тақырып мазмұнын аша білуі	1-4 балға дейін
презентация	Тақырыпқа сай нақты ақпараттарды жинақтай білуі	1-5 балға дейін
	Тапсырма мазмұнына сай мәліметтерді қысқаша түрде жүйелеп орналастыра білуі	1-7 балға дейін

Кейс шешу	IT дағдыларды игере білуі, интернет ресурстармен жұмыс жасай білуі, тапсырманың талапқа сай рәсімделуі	1-4 балға дейін
	Кейстің фабуласын түсіне білуі	1-5 балға дейін
	Кейстің нақты тапсырмасын анықтап, шешу жолдарын айқындай білуі	1-7 балға дейін
Ситуациялық есептер шешу	НҚА-лерге сүйене отырып, нақты нормаларды анықтай білуі	1-4 балға дейін
	Ситуациялық мәселедегі құқықтық қатынастарды жіктей білуі	1-5 балға дейін
	НҚА-лерге сүйене отырып, нақты нормаларды анықтай білуі	1-7 балға дейін
	Ситуацияны құқықтық нормалармен дәйектей отырып, шеше білуі	1-4 балға дейін

8.2. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың дәстүрлі бағалар шәкілі және ECTS (иситивс) аударылған балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалар	Балдардың сандық эквиваленті	Балдар (%-тік құрамы)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалар
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

9. Әдебиеттер тізімі

9.1. Негізгі әдебиеттер:

1. **Туризмді мемлекеттік реттеу және туристік саясат** 5В090200- Туризм мамандығы студенттеріне арналған әдістемелік нұсқаулық / А.Д. Демеев; пікір беруші: Д.Д.Абдешов.- Ақтау: КГУТИ, 2015.- 15 б.
2. **Қорық ісі және экотуризм** 5В090200-"Туризм" мамандығының дәрістер кешені / К А. Байискакова; пікір беріші: Б.С. Саубетова.- Ақтау: КГУТИ, 2015.- 74 б.
3. **Халықаралық туризм географиясы** оқу құралы / А. Сергеева, О. Мазбаев.- Астана: Фолиант, 2019.- 200б
4. **Қазақстандағы туризмнің кластерлі дамуы** 5В09200 туризм мамандығы студенттеріне арналған әдістемелік нұсқаулықәдістемелік нұсқаулық / Г.Д. Темирова; рец.: Б.С. Саубетова.- Ақтау: КМТЖИУ, 2015.- 13б.
5. **Туризм және өлкетану негіздері** 5В011600-География мамандығы тәжірибелік сабақтар өткізуге арналған әдістемелік нұсқаулық / З.З. Джонова; пікір беруші Э.У.Сағындықова.- Ақтау: КМТИУ, 2015.- 30 б.
6. **Аймақтау:** 5В090200-"Туризм" мамандығының тәжірибелік сабақтар өткізуге арналған оқу-әдістемелік құрал / К А. Байискакова; пікір беріші: Б.С. Саубетова.- Ақтау: КГУТИ, 2014.
7. **Қазақстан туризм географиясы** / М.І. Жылқыбаева, А.Ш. Шакен, Г.Р. Айжолова; пікір жазғандар: О.Б. Мазбаев, Ж.Н. Алиева.- Алматы: Қазақ университеті, 2013.- 204б.- (Өл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті).